
Opatření proděkanů č. 2/2016

Pravidla pro zamezení publikacím v tzv. predátorských časopisech a nakladatelstvích a účasti na odborně nehodnotných konferencích pro zaměstnance a studenty FHS UK v Praze

1. Zaměstnanci a studenti Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze jsou povinni vyhýbat se publikování odborných textů v časopisech a nakladatelstvích, které: a) provádějí zmanipulované nebo fingované recenzní řízení, b) jsou známy jinými praktikami, jež odporují etickým zásadám vědecké práce.

2. Tzv. predátorské časopisy a nakladatelství neprovádějí nebo pouze předstírají náročné a kompetentní recenzní řízení a vykazují celou řadu dalších závažných nedostatků, jež brání tomu, aby mohly být považovány za seriózní a hodnotné vědecké publikace. Tyto časopisy nebo nakladatelství často pracují v režimu tzv. gold open access¹ a motivace jejich činnosti není vědecká, nýbrž ekonomická.

V odborném společenství neexistuje naprostá shoda na tom, které časopisy a nakladatelství je třeba kvalifikovat jako predátorské. Vysoké míře uznání se těší tzv. Beallový seznamy², které každoročně vydává v aktualizované podobě knihovnick z University of Colorado Jeffrey Beall.

3. V zájmu zachování dobrého jména FHS a Univerzity Karlovy se zaměstnancům a studentům FHS zakazuje publikovat v časopisech a nakladatelstvích vedených na Beallových seznamech. V případě vážných důvodů svědčících pro to, že daný časopis nebo nakladatelství se na seznamu predátorských časopisů a nakladatelství objevil neoprávněně, mohou zaměstnanci a studenti fakulty postupovat podle bodu 12 tohoto opatření.

Časopisy a nakladatelstvími vedenými na Beallových seznamech se rozumí:

- časopisy vedené na Beallově seznamu samostatně vydávaných predátorských časopisů;
- časopisy, jejichž nakladatel je veden na Beallově seznamu predátorských nakladatelství (nejčastější případ);
- nakladatelství vedená na Beallově seznamu predátorských nakladatelství.

Pro každou publikaci platí vydání Beallových seznamů z roku, v němž vyšla. U dosud nevydaných publikací platí nejčerstvější verze Beallových seznamů.

Současně se zaměstnancům a studentům fakulty doporučuje, aby se vyhýbali publikování také v dalších časopisech a nakladatelstvích netěšících se dobré odborné pověsti včetně těch, které byly na Beallových seznamech vedeny v minulosti.

Časopis vedený na Beallových seznamech (ať už samotný časopis, nebo jeho nakladatel) je považován za predátorský i tehdy, když je zároveň indexován v databázích Web of Science, Scopus nebo ERIH Plus.

4. Zaměstnanci a studenti fakulty jsou povinni ověřovat, že časopisy a nakladatelství, v nichž publikují své odborné texty, nejsou vedeny na Beallových seznamech predátorských časopisů a nakladatelství. Sledují a doplňují si informace o odborné prestiži různých typů publikací ve své oblasti bádání a podle toho vybírají časopisy a nakladatelství, jimž nabízejí své texty k publikaci.

5. Není dovoleno žádat o podporu na publikace v predátorských časopisech a nakladatelstvích z prostředků, které fakulta spravuje.

6. Publikace v predátorských časopisech a nakladatelstvích nesmí být plánovány jako výstupy z projektů institucionální a účelové podpory vědy a výzkumu spravovaných fakultou a nesmí být jako výstupy těchto projektů vykazovány.

7. Uvádění afiliace k Univerzitě Karlově nebo Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v predátorských publikacích se považuje za porušení dobrého jména UK a FHS UK.

8. Zaměstnancům a studentům fakulty se doporučuje, aby nepřijímali členství v redakčních radách, nabídky editování tematických čísel a další funkce a činnosti spojené s predátorskými časopisy a nakladatelstvími.

9. V případě pochybností o odborné kvalitě časopisu nebo nakladatelství se doporučuje od takové publikace upustit.

1 Gold open access – časopis uveřejňuje články v režimu otevřeného přístupu, svůj provoz financuje z publikačních poplatků, které hraří autor, zaměstnavatel autora nebo poskytovatel grantové podpory.

2 Každý rok vycházejí dva „Beallový seznamy“: 1. seznam samostatně vydávaných predátorských časopisů a 2. seznam predátorských nakladatelství (včetně nakladatelství vydávajících časopisy). Seznamy lze najít na webové adrese scholarjaoa.com.

10. O předání záznamů o publikacích uveřejněných v predátorských časopisech a nakladatelstvích, případně jiných publikacích sporné kvality, do Rejstříku informací o výsledcích (RIV) rozhoduje fakultní správce RIV a proděkan pro vědu.

11. Zaměstnancům a studentům fakulty se doporučuje, aby se neúčastnili nekvalitních komerčních konferencí, často spojených s nabídkou uveřejnění příspěvku v pochybných časopisech nebo sbornících. Pro tyto konference platí obdobně body 5 - 10 výše.

12. O výjimky z výše uvedených zásad je třeba žádat oddělení pro vědu a výzkum FHS UK písemně (emailem) a s dostatečným předstihem před plánovanou publikační aktivitou. Žádost musí obsahovat zdůvodnění, proč daný časopis nebo nakladatelství nemá být hodnocen jako predátorský, a mohou ji doplňovat citace z odborných diskusí na internetu apod. (obdobně pro konference).

13. Komisím podílejícím se na habilitačních a jmenovacích řízeních na fakultě se doporučuje, aby publikace a citace v predátorských časopisech nebo nakladatelstvích neuznávaly při posuzování, zda uchazeč splnil doporučená kritéria pro počty publikací a citací.

14. Oborovým radám doktorských studijních programů na fakultě se doporučuje, aby publikace v predátorských časopisech a nakladatelstvích neuznávaly jako povinné publikační výstupy studentů doktorského studia.

V Praze dne 25. 2. 2016

doc. Marek Skovajsa, Ph.D.

proděkan pro vědu a výzkum FHS UK